המביא גט פרק שני גיטין

דשקיל ליה. לעצין ויהיב ליהלה: **שמא יקטוס.** העלה והריח קליפה מן המחוכר: **עד שיחזיק בזרעים.** עצין הוי תלוש ומיקני במשיכה זרעים הוו מחוברין ולינן בקרקע ונקנים בכסף בשטר ובחזקה. ועד שיחזיק כגון דיכסם או עידר דהויא חזקה ובלא יהיב מעות קמיירי דאי יהיב זוזי מיקנו בכסף: **החזיק בעצין.** ולא משכו לקנות אלא עשה בו שום מלאכה במקומו: **אף עצין לא קנה.** דמטלטלין לא מיקנו בחזקה: **נקבו בארץ ונופו בחוצה לארץ.** שהיה מונח על הגבול ונוף הזרעים נוטה חוץ לעצין חוץ לגבול: **בתר נקבו אוזלינן.** שמשם הוא יונק וחייב במעשר: **בתר נופו אוזלינן.** ופטור מן המעשר מן התורה בחוצה לארץ: **כדאשרוש.** חוץ לגבול כתוך קרקע ארץ ישראל: **כולי עלמא לא פליגי.** דלא אזלי תו בתר נוף הואיל וממוכר ממש בארץ: **וכדאשרוש לא פליגי.** ליכא למאן דאזיל בתר נוף: **שתי גנות זו על גב זו.** זו אצל זו וקרקעות האחת גבוהה מחברתה וגידול שלה זקוף והילך בינתים בגידול הגבוהה דעכשיו הוא נשרש בקרקעו של עליון ונופו בחוריו של תחתון: **של תחתון.** אזלינן בתר נוף: **כדקסני עמה.** שאם ירלה תחתון למלאות גנתו כו' והואיל וכידו לנחות וגורס לירק הזה זוכה בה ולאו משום הטיית נוף: **עכל וחולין מעורבין זה בזה.** אין לך פירי באילן הזה שאין מקצתו מן הארץ שהוא עכל ומקצתו מחולה לארץ שהוא חולין לפי שהיקה מתערבת. ונפקא מינה שאין מעשרין מעכל ודאי עליו דהוי מן החיוב על הסבור ולא ממנו על עכל ודאי: **הגדל בחוצה.** מה שבתוך ארץ ישראל: **מקלס נופו כו'.** ואע"פ שכל שרשיו בארץ אי בחו"ל אלמא אזלינן בתר נוף: **מ"ע דרכן שמעון.** מהו הגדל בחוצה חייב והלא היקיקה של שרשין מעלה שרף בכל הפרי ושורשי עבר זה מעלים שרף לפרי שבעבר זה: **דמפסיק לזמא.** אן סלע מבדיל בחמצע השרשים ומפסיקין עד הגזע הלכך לרכן שמעון לא יקני מהדדי: **דהדדי ערבי.** שהענף מן הגזע ולמעלה שלם: **מר סבר אוירא מבלבל.** אע"פ שכל מה שיש מן השרשין בקרקע הוי מוכדל הואיל וכשיצא לאויר הוא מעורב ומבלבל ויקני מהדדי: **ומ"ם.** אוירא לא מבלבל הואיל ובמות הקרקע מוכדל כסלע אליבא ומיהו היכא דכל שרשיו בא"י ליכא מאן דאזיל בתר נוף: **אלא עורות הן.** תלוקין בשמותיהן ובשיעוריהן: **כמשמעו.** כמלה זו אלא נתקנה בחיבור כדת הלמד: **קמיה.** מעובד בקמה: **למאי הלכתא.** שיעוריהן חלוקין: **משקולת.** של עופרת עשויה להיות פוחתת ומחפין אותה בעור אלא תהא נשופת ופוחתת: **רבעא דרבעא.** משקל קטן שלהן היה: **חיפה.** מתוקן קלת וראוי לחפות בו קמיעין: **לכתוב עליו אם הגט.** כדרבן דמכשרי. ומיהו קלף גמור דמליח וקמיח ואפיין לא שמיה עור משום הכי לא מני בהדייהו ושיעוריה מנן בהמולית יין (שבת דף עט:) קלף כדי לכתוב בו פרשה קטנה שבתפילין אבל דיפתרא אינו כשר בתפילין הילכך שיעורו בגט: **מאן חכמים.** כלומר מאן נינהו ומאי טעמייהו דמכשרי: ר'

ואי אפשר לומר כן דלר' מאיר בעינן שיהא מוכח מתוכו כדמשמע ברים כל הגט (נקמן מד:) ובדבר שיכול להזדייף אין מוכיח מתוכו כלום: אבל

עצין של אחד וזרעים של אחר. ר"ה דהוה מני לאשמועי' הכל בעצין חלרעים של אחד אלא לרבותא נקט הכי דאע"ג דבעל עצין קונה זרעים לא קנה אע"פ שהם בתוך העצין שלו: **החזיק בזרעים קנה עצין.** לריך עיון אם לריך לומר אגב וקני כמו בעלמא כדאמרי' בפ"ק דקידושין (דף כז.) או שמא הכא לא לריך דכיון דלריך עצין לזרעים בטל אגב זרעים וכן גבי שטר כיון שהחזיק בקרקע נקנה השטר בכל מקום שהוא ושמא התם לא בעינן אגב משום דשטר אפסרא דארעא הוא:

בתר נקבו אוזלינן. מאן דאמר בהעור והרוטב (חולין קכח.) בדלעת הנטוע בעצין שאינו נקוב ויצאה חוץ לעצין הטמא בטומאתו והטהור בטהרתו ה"ה אם עצין בחולה לארץ ונופו טוטה לארץ דמהני יציקת הנוף לענין נוף גופיה וחייב במעשר מכל מקום לא חשיבא יציקת הנוף כיציקת שורש דהא לא מעטהה יציקת הנוף מה שבתוך העצין והכא ממייב נוף מחמת יציקת העיקר: **ובדאשרוש לא פליגי והתנן שתי גנות בו'.** קס"ד דהא דקתני סיפא מ"ר מאיר ומה אם ירלה העליון כו' שאין זה עיקר הטעם שדקתני נמי התם מ"ר מאיר מאחר שבניהן יכולין לממות זה על זה רואין מהיכן ירק זה מי משמע דבסברא פליגי אי זה מהן עיקר ואמרי' נמי התם בגמרא בפ' הבית והעלייה (כ"מ דף קיח:) ואזדו לטעמייהו אילן היולא מן הגזע כו' ותנן נמי גבי ערלה כי האי גוונא ומיתה דלא מייתי הכא מערלה: **לא** על גייר מחוק. שהכתב על הגייר שאינו מחוק ועדיין על המתק אבל שיהם על המתק כשר כדאמרי' בריש גט פשוט (כ"ב קמ.) דאינו דומה נמתק קעם אחת לנמתק שתי פעמים: **שלש** עורות הן. פי' בקונטרס דקלף גמור לא חשיב בהדייהו דלא שמיה עור ועוד אומר ר"י דלא מני בהדייהו קלף משום דבהדיא תנן שיעורו כדי לכתוב פרשה קטנה שבתפילין ואף על גב דשיעור חיפה דהוי כדי לעשות קמיע שוי במשנה מ"מ לא הזכיר חיפה בהדיא בממני':

כדי לכתוב עליו את הגט. היינו כרבנן דמכשרי לדיפתרא ולהכי מייתי לה הכא ואלו השיעורין אינן לפי חשיבות העור דיש שהוא חשוב ושיעורו גדול מן הגרוע ממנו אלא כל א' שיעורו במה שרגילין לעשות ממנו:

מאן חכמים ר' אליעזר. פי' בקונטרס דאמר עדי מסירה עיקר והכא להנשא לריכה להביא עדי מסירה ודוקא הכא על דבר שיכול להזדייף אומר רש"י דלריכה עדי מסירה בשעה שבאה להנשא אבל בגיטין הכתובים בדבר שאינו יכול להזדייף יכולה להנשא ע"י עדי חתימה ואפילו לר' אלעזר כדתנן בפ' בתרא (נקמן פו.) ומייתי ליה ברים מכילתין שאין העדים חותמין על הגט אלא מפני תיקון העולם אבל מה שפי' בקונטרס דלר' מאיר אשה הבאה לינשא בגט הכתוב על דבר שיכול להזדייף אינה לריכה עדי מסירה ועדים החתומים בו אינה מביאה לפניו אם יש מכירין חתימתן ואי הוה ליה תנאה חייפתיה ליכא דידע משמע דאי הוי קהדי קמן הוה כשר אלא דאי אפשר לומר כן דלר' מאיר בעינן שיהא מוכח מתוכו כדמשמע ברים כל הגט (נקמן מד:) ובדבר שיכול להזדייף אין מוכיח מתוכו כלום:

בינתים. מקיפת הגוזה שו נטוחה מגו, יש שומים לו כלנים (ב"ב קיח:). של עליון. שהרי עפרו הוא ומשלו הוא יונק (שם). של תחתון. שכל תיהו הוא מונח (שם). למלאות את גנתו עפר. משום קרקעו לפניהם (שם). **טבל וחולין מעורבין זה בזה.** שאין מוכחן על הכניהה לתלקו לתלאים ולומר שלגד האחד חייבין ושלגד האחר פטורין (ב"ב כז:). **דמפסיק צוצמא.** כתמצע שרשים שאין שני לדדין יכולין ליגע זה מזה (שם). **דהדדי ערבי.** החלון נעשה אחד למעלה כעני (שם). **אוירא מבלבל.** אע"פ שבתוך הקרקע הם כמי אילנות, האויל ולמעלה כאויר העולם נעשה אחד, מתערבין יונקותיו (שם). **מצה במשמעו.** שאין לה שום תיקון (שבת שם). **קמיה.** משהין אותו בקמה ומיום (שם). **עפרא.** מתקנין אותו בשתיקת עפלים כמו שעושין כאן בשתיקת קליפת אגוז שקוריין עוף (שם). **כי ריבעא דריבעא דפומבדיתא.** רוצע לעולה של פומבדיתא, דרך הפוחרים לצור משקולת של אבן אחת, לפי שהתחתת נשתקת תמיד ונשחת תלאי (שם). **קמיע.** כלומר שיעוריה מתלי לצור משקולת (שם). **כדי לכתוב עליו את הגט.** ותנן (לקמן פה.) נוטו של גט הרי אם מוחתת לכל אדם ואמה ואמה והעדים והזמן, ושיעור זה קטן מכולן (שם).

מסורת הש"ס

(א) קידשין טו. ושם נאמרן. (ב) נ"מ קיח:, ג) כ"ב סז:, ד) גז"ש נדרים נט:, ה) שבת עט. ע"ש, ו) (שם עח:), ז) [עיכוכין פב. ושם נאמרן], ח) [עי' פרש"י לקמן לא: ד"ה ר"מ].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה בתר נקבו אוזלינן לא"ר. עי' תשובת דנמי ריטוח פי' כב:

תוספות רי"ד

שמא יחתום כתבו לתורף תלשו אחתמו ונתנו לה כשר. פי' ר"מ סבר עידי חתימה כדתי הם הם העיקר וגם שיש עדים חתומים בו אע"פ שנתנו בינו לבינה כשר ונשאת בו אחרי שהנבו יוצא חתום מתחת ידה ומקויים בחותמיו ולא בעי' עידי מסירה והאי וכתב לה על החימה עדים קאי שהיא העיקר והלכך אם כתבו כולו ואפילו התורף במחוכר ותלשו וחתמו ונתנו לה כשר ור' יהודה פוסל דבעי' כתיבת הגט וגם חתימתו בכשרות כראמרן בשמעתא קמייתא בפ"ק דמסכתין מאן האי תנא דבעי כתיבה וחתימה לשמה ר' יהודה הוא וקי"ל הלכה כרבי אלעזר בניטין וכדאסרינן לקמן הלכה כרבי אלעזר. כתבו על חרס של עצין נקוב [כשרן] דשקיל ליה ויהיב ליה ניהלה. על עלה של עצין נקוב אביי אמר כשר דשקיל ליה ויהיב ליה ניהלה:

ורבא אמר פסול בגזרה שמא יקטוס ודוקא בעצין נקוב דחשיב כמחובר פסלי קטימה והמורה כתב ה) כתבו על החרס עד דיהיב לכולו עצין ואין לחוש שמא ישבר החרס ויתן לה החתיכה והויא ליה קציצה דלא מפסיד ליה לעצין ואינו נ"ל שאפי' אם ישבר החרס כשר שאעפ"י שהוא נקוב הזרעים חשובים מחוברים ולא נוף העצין ולא חשיבא קציצה אלא כשיקצץ מן המחובר ולא מן התלוש דאם איתא אמאי נקט עצין נקוב אפילו כשאינו נקוב נמי יפסול רבא אלא לאו ש"מ לא פסלה קטימה אלא במחובר ולא בחלוש ודאי דקאמר נבי עצין דשקיל ליה ויהיב ליה ניהלה לאו למימרא דלא מיתכשר אלא בהכי דאפילו אם ישברנו נמי כשר ולהכי נקט האי לישנא כלומר דלא מיתסר מידי דשקיל ליה אי נמי איידי דאמר אביי נבי עלה נקט האי לישנא נמי גבי חרס ואם כתב הגט בראש המגילה ואח"כ חתכו והפסיקו ממנה כשר וכ"כ גם ריש"ל ודייקי מינה מדגנזרינן בעלה של עצין נקוב ש"מ בנייר כי האי גוונא אפילו קצץ כשר אבל בעל ה"ג כתב מאן דכתיב גיטא ליפסוק מגילתא שיעור גט והדר ליכתבייה ואי כתב

מקמיית דליפסוק מגילתא ופסיק ליה בתר דכתב גיטא (מינה) מיפסל גיטא דכתיב ונתן מה שאינו וכו' ואינו נ"ל דהא לא פסק במתני' אלא מחובר לקרקע ובעלי חיים אבל מחובר בתלוש לא: רבי יהודה בן בתירא אומר וכו' פי' המורה מפני שיכול לחזור ולמחוק עד העדים ולכותבו ויעביר תנאי שהיה בו ולא מוכחא מילתא דהא עדים נמי על המחק חתומים ואינו נ"ל מדאמרי' בגט פשוט אמר רב ששר הבא הוא ועידיו על המחק כשר וא"ת מוחק וחוזר וכותב אינו דומה מי שנמחק פעם אחר למי שנמחק שני פעמים ואינו פוסל שם אלא שטר הבא על המחק ועדיו על הנייר דמחיק ליה לשטרא וכתיב מאי דבעי והכי נמי דפסיל נייר מחוק לא פסיל ליה אלא גט הבא על המחק ועדיו על הנייר: ג' עורות הן מצה וחיפה ודפתרא מצה כמשמעו דלא מליח ולא קמיח ולא אפיין ולא עפרין דפתרא דמליח וקמיח ולא עפרין ומתוך כך אין המחק ניכר בו והקלפים שלנו המעובדים בסיד כך הם כמו המעופצים שבבבל לא היו רגילים אלא בעפץ וכך הוא הסיד לנו כמו העפץ להן ואינו יכול להזדייף: וחכמים מכשירין מאן חכמים

ה) נראה לע"ז והמורה כתב בכתב על החרס דכשר משום דשקיל ויהיב לה לגולי עצין ולון לחוש וכו'.

עין משפט
נר מצוה

עד א מיי' פ"ג מהלכות מכירה הל' עו סמג עשין פב טוש"ע מ"מ סימן רכ סעיף י:
עה ב מיי' שם טוש"ע שם סעיף יח:
עו ג מיי' שם הל' מז טוש"ע שם סעיף יב:
עז ד מיי' שם טוש"ע שם סעי' ח:
עח ה מיי' שם טוש"ע שם סעי' יב:
עט ו ז מיי' פ"ח מהל' תרומות הלכה כה:
פ ח ט מיי' שם הל' מד:
פא י מיי' פי"ח מהל' שכנים הלכה יד:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה בתר וכו' בהעור והרוטב בקישות הנטורה:

מוסף רש"י

שייר דעמוד קודם. מה הוייה בכסף. כשמהיה עצמה לאיש אפסר בכסף, כדנפקא לן בקידושין (נ.) קיחה קיחה משדה עפרון (סוכה כד:). **דבר הכורת בינו לבינה.** אנא יטיל תנאי בגט שיקבלהו יחד אנא דבני הכלה יהו (עדובין סו:) שתהא פסולת דברים כותבת ביניהם ולא יהא תנאי האוגדם יחד (סוכה כד:). **לעולם אין זה בריחות.** שכל ימיו היא נאנחת כו לקיים תנאי זה מחמתו (קדושין ה.) דהא כל ימיה קפוליה כי שמחמתו היא נאנחת מלאמות יין ותנאי זה תלוי והולך לעולם ואין זה הכלה (עדובין סו:) אי שמחמתו לריכה לעמוד אנא ליל (סוכה כד:). **עד שלשים יום הרי** זה בריחות. אפילו מיד דהיא מקיים תנאי ומקל שאפשר בריחים הללו נמי לידי הכלה (קדושין ה.) שהרי דברי הכלה הן לסוף שלשים יום ומותרת מיד לאיש אחר (עדובין סו: וב"ר סוכה כד:). **מכרת בריחות.** דהוה מני למכתב ספר כרת, דמשמע ספר כותבת, והך דרשא אחריתי מיתורא דלישנא (קדושין ה.).

ע"ב שייר דעמוד קודם.

נכסים שאין להם אחריות נקנין עם נכסים שיש להם אחריות. אם מכר מטלטלין עם קרקע, כיון שקנה ליקח את הקרקע בחזק מטלטלי קנייס, נקנים מטלטלין עמה (קדושין כו.). **כדבר שהא קנין לקרקע ואינו** קנין למטלטלין (ב"מ סו.). **בכסף ובשטר ובחזקה.** מטלטלין אין נקנין אלא במשיכה וקרקע נקנה בכסף ואם מכר לו קרקע ומטלטלין יחד, כיון שנתן דמי הקרקע לו מכר לו שטר מכירת הקרקע לו בחזק בקרקע מדעת מוכר נקנו המטלטלין כלא משיכה (ב"ב כז:). **שתי גנות זו על גב זו.** סמוכות זו לו, האחת קרקעיתה נמוכה ושאלה קרקעיתה נמוך, והירק

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com